

Stockholms
universitet

Studieplan

*för utbildning på forskarnivå i
socialt arbete*

240 högskolepoäng

070531, 070814, 080401

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i socialt arbete, 240 högskolepoäng

1. Allmänt	3
1.1. Ämnet socialt arbete	3
1.2. Mål för utbildningen på forskarnivå	3
Doktorsexamen	3
Kunskap och förståelse	3
Färdighet och förmåga	3
Värderingsförmåga och förhållningssätt	4
Licentiatexamen	4
Kunskap och förståelse	4
Färdighet och förmåga	4
Värderingsförmåga och förhållningssätt	4
2. Behörighet och förkunskapskrav	5
2.1. Grundläggande behörighet (enligt HF)	5
2.2. Särskild behörighet	5
3. Antagning	5
4. Urval	6
5. Utbildningens innehåll och uppläggning	6
5.1. Utbildningens uppläggning	6
5.2.Handledning samt studie- och yrkesorientering	6
5.3. Individuell studieplan	6
6. Kurser och tillgodoräknande	7
7. Avhandling och disputation	7
7.1. Avhandling	7
7.2. Disputation	8
7.2. Licentiatseminarium	8
8. Examen	8
9. Behållande av resurser och av studieplats	8
9.1. Att mista rätten till handledning och andra resurser	8
9.2. Behållande av studieplats	9
10. Övrigt	9

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i socialt arbete, 240 högskolepoäng

Studieplanen för utbildning på forskarnivå i socialt arbete är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 070531 och senast reviderad 080401.

Allmänna bestämmelser rörande utbildningen återfinns i högskoleförordningen (HF), kapitlen 6 och 7.

Utbildning på forskarnivå ges i den omfattning tillgängliga resurser medger.

1. Allmänt

1.1. Ämnet socialt arbete

Forskningsområdet socialt arbete innefattar analys av dels orsaker till sociala problem som i vårt samhälle drabbar personer, grupper, lokalsamhällen, etc., dels problemens bakgrund i samspelet mellan individerna och deras sociala miljö. Det omfattar vidare analys av olika former för lösningar av sociala problem, utveckling av kunskaper som kan omsättas i förebyggandeåtgärder och utformning av åtgärder för den praktiska verksamheten på det sociala området.

1.2. Mål för utbildningen på forskarnivå

Doktorsexamen

För doktorsexamen skall doktoranden:

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom ämnet socialt arbete och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer.
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade

- uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
 - visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
 - visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap,
 - visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Licentiatexamen

För licentiatexamen skall doktoranden:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och de specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2. Behörighet och förkunskapskrav

2.1. Grundläggande behörighet (enligt HF)

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller,
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.
4. Fakultetsnämnden får för enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till utbildningen skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015.

2.2. Särskild behörighet

Särskild behörighet till utbildning på forskarnivå i socialt arbete har den som har:

1. Fullgjort kurser om minst 120 högskolepoäng i socialt arbete eller för utbildningen på forskarnivå i socialt arbete annat relevant huvudområde. Minst 15 av högskolepoängen skall utgöras av uppsats på grundnivå eller avancerad nivå.
2. På något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.
3. Undervisningen meddelas på svenska och engelska. Doktoranden måste behärska dessa språk muntligt och skriftligt för att kunna tillgodogöra sig undervisningen och kurslitteraturen.

3. Antagning

Annonsering om antagning görs vid maximalt två tillfällen per år. Sista ansökningsdag är 15 maj resp. 15 december. Vid ansökan skall den sökande bifoga en forskningsplan av vilken framgår det ämnesområde och det syfte doktoranden har för avhandlingen. Också sökandes cv samt tidigare skrifter och övriga handlingar som doktoranden önskar åberopa skall bifogas. I samband med antagningen ska finansieringen vara ordnad för hela studietiden (motsvarande fyra års heltidsstudier). Finansieringen dokumenteras i en så kallad finansieringsplan som godkänns av prefekten tillsammans med respektive doktorand och handledare.

4. Urval

De sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen skall prövas vid ansökan. Urvalskriterier för bedömning av de sökande är:

- Självständighet och stringens i problemformulering och analys i tidigare arbeten och forskningsplan.
- Metodologisk och vetenskaplig förmåga.
- Tidigare visad förmåga att hålla givna tidsramar.
- Förtrogenhet med det forskningsområde avhandlingen avser.
- Kommunikations- och samarbetsförmåga.

5. Utbildningens innehåll och uppläggning

5.1. Utbildningens uppläggning

Studietiden för att uppnå doktorsexamen är fyra års heltidsstudier och omfattar 240 högskolepoäng. Utbildningen består av en kursdel om 75 högskolepoäng och en avhandlingsdel omfattande 165 högskolepoäng.

Avhandlingsarbetet är det viktigaste momentet i utbildningen på forskarnivå. Avhandlingen skall baseras på ett självständigt vetenskapligt arbete inom det sociala arbetets område.

I utbildningen på forskarnivå ingår även att aktivt delta i det för alla doktorander gemensamma avhandlingsseminariet. Det innebär att doktoranden skall lägga fram papers/avhandlingskapitel samt kommentera andra doktoranders framlagda arbeten.

5.2.Handledning samt studie- och yrkesorientering

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till regelbunden handledning under sammanlagt den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 högskolepoäng. För varje doktorand som antas efter 070701 skall utses minst två handledare, varav minst en skall ha genomgått handledarutbildning eller av fakultetsnämnden bedömts ha motsvarande kompetens. Beslut om handledare kan ändras på begäran av handledare eller doktorand eller av andra skäl.

Studie- och yrkesorientering skall ges doktoranden under utbildningstiden. Handledarna har ansvar för att orientera doktoranden om arbetsmöjligheter efter doktorsexamen.

5.3. Individuell studieplan

I samband med antagningen skall för varje doktorand upprättas en individuell studieplan. Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan för när kurser, även uttryckt i poäng, och avhandlingsarbete skall genomföras. Det ska framgå när och hur avhandlingsarbetet ska rapporteras. Av planen skall även framgå de åtaganden i övrigt som doktoranden respektive institutionen har. Den individuella studieplanen skall

undertecknas av doktorand, handledare och prefekt och följas upp varje år. Minst en gång per termin skall handledare och doktorand träffas för att stämna av att studierna följer den uppgjorda planen. Det är handledarens ansvar att dessa möten äger rum. Både handledare och doktorand har rätt att föreslå ändringar i studieplanen. Prefekten beslutar om ändringar i studieplanen.

Handledaren skall varje termin göra en bedömning av om studieplanen följs. Doktoranden skall delges bedömningen. Vid större avvikelser från den individuella studieplanen skall prefekten informeras.

6. Kurser och tillgodoräknande

Doktoranden skall genomgå kurser omfattande sammanlagt 75 högskolepoäng

Kurser som anordnas av annan universitetsinstitution kan tillgodoräknas efter godkännande av handledaren.

I samband med varje kurs anordnas individuella prov. Prov kan ske under kursens gång eller efter dess slut. Resultaten bedöms med betygen godkänd respektive icke-godkänd.

Prov bör lämpligen ha formen av uppsatser eller annan skriftlig uppgift, som kräver självständigt arbete. Om den studerande underkänts vid ordinarie provtillfälle, erbjuds ett ytterligare provtillfälle i nära anslutning till detta.

För licentiatexamen krävs kurser omfattande 45 högskolepoäng.

7. Avhandling och disputation

7.1. Avhandling

För doktorsexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling om 165 högskolepoäng godkänd. Doktorsavhandlingen kan utformas som ett enhetligt sammanhängande verk (monografi) eller som en sammanläggning av vetenskapliga rapporter eller artiklar som doktoranden författat (sammanläggningsavhandling).

Sammanläggningsavhandling skall bestå av delarbeten i form av artiklar och/eller rapporter. Utöver dessa delarbeten skall i sammanläggningsavhandlingen finnas en syntes av delarbetena i form av en integrerad översikt och diskussion (en så kallad "kappa").

7.2 Disputation

Avhandlingsarbetet skall försvaras vid en offentlig disputation, i den ordning som föreskrivs i högskoleförordningens 6:e kapitel. Avhandlingen betygsätts med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som försvaret av den vid disputationen.

Betygsnämnden skall bestå av tre personer: en ledamot från doktorandens institution, en ledamot med annat examensämne och från annan institution inom fakulteten samt en ledamot från annan fakultet eller högskola. Samtliga ledamöter skall vara minst docentkompetenta.

Fakultetsopponenten bör ha docentkompetens. Om särskilda skäl föreligger, kan dock person utan docentkompetens utses. Opponenten skall stå obunden gentemot doktoranden och avhandlingen.

7.2. Licentiatseminarium

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om 75 högskolepoäng godkänd. Den vetenskapliga uppsatsen skall granskas vid ett seminarium som äger rum på terminstid av en opponent med lägst doktorexamen och med goda kunskaper om för uppsatsen väsentliga ämnesområden och metoder. Uppsatsen skall ha funnits tillgänglig på Institutionen för socialt arbete och Universitetsbiblioteket i Stockholm i minst två veckor på terminstid innan seminariet äger rum. Meddelande om att uppsatsen skall behandlas skall sändas till övriga institutioner i socialt arbete i landet.

Uppsatsen betygsätts av examinator med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till uppsatsens innehåll och försvaret av den vid seminariet.

8. Examen

Doktorexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning omfattande 240 högskolepoäng på forskarnivå.

Licentiatexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning omfattande 120 högskolepoäng på forskarnivå.

9. Behållande av resurser och av studieplats

9.1. Att mista rätten till handledning och andra resurser (gäller doktorander antagna fr.o.m. höstterminen 1998)

Om en doktorand väsentligen åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen kan hon/han mista rätten till handledning och andra resurser. Eventuell avvikelse skall utan dröjsmål bli föremål för ingående samtal mellan handledare och doktorand. Om avvikelsen är

väsentlig och fortsätter under loppet av påföljande termin, skall den omgående anmälas för prefekten i form av en skriftlig redogörelse. Prefekten skall ge doktoranden möjlighet att skriftligen yttra sig över handledarens redogörelse samt skall därefter fatta beslut om huruvida förslag om indragning av resurser skall inges till fakultetsnämnden. Till förslag om indragning av resurser, vilket skall vara motiverat, skall fogas handledarens skrivelse samt doktorandens yttrande över denna.

Ansökan om att återfå rätten till handledning och övriga resurser skall inges till prefekten som har att med eget yttrande överlämna ärendet till fakultetsnämnden för avgörande.

Resurserna får inte dras in för tid då doktoranden är anställd som doktorand eller får utbildningsbidrag för doktorander.

9.2. Behållande av studieplats

Forskarstuderande har rätt att behålla tilldelad studieplats under förutsättning att hon/han fortlöpande bedriver aktiva studier i enlighet med den individuella studieplanen. Om studierna försenas till följd av föräldraledighet, sjukdom, militärtjänstgöring eller förtroendeuppdrag inom studerandeorganisation, förlängs treterminsperioden i motsvarande mån. Avlagda kurspoäng utöver vad som krävs för doktorsexamen skall inte vara meriterande för behållande av studieplats.

Om forskarstuderandens prestationer understiger vad som anges i föregående stycke, kan institutionen besluta att aktiva studier inte längre bedrivs och att utbildningsplatsen har förverkats. Den som förlorat utbildningsplats i utbildningen på forskarnivå på grund av otillräcklig studieaktivitet kan ansöka om återantagning, men konkurrerar då på lika villkor med nysökande.

Beslut om berövande av utbildningsplats kan upphävas av fakultetsnämnden.

10. Övrigt

Upplysningar om utbildningen på forskarnivå kan fås från Institutionen för socialt arbete, Socialhögskolan, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm, tel 08-16 20 00.